

# JUTRO

petru krdú

## JUTRO

*Dižu se bokovi,  
silazi zora.*

*Nerođena deca znaju sve.  
Polje je lomljivo pod njima.  
Niko ne prepostavlja da se vodi trojanski  
rat između tvojih usana i mog čekanja.*

*Doručkujemo na travi,  
na kraju sela, u vinogradu,  
gde je bog oblijubio devojku.  
(Kažu da su ga seljaci zaobišli  
na putu ka svojim njivama)  
Marija, Marija,  
kome pokazuješ put ka sebi,  
bosoj i obnaženoj?*

*Dižu se bokovi,  
silazi zora.  
Tela nas navode na greh.  
Nemamo kud.*

## LOGOS I POSTOJANJE

Ervinu Marešu

*Stojim i gledam  
na kom to jeziku jedan čovek žanje govor  
i zove u pomoć za svoje reči  
između rođenja i života.*

*U svojoj usamljenosti jedan je čovek sa  
minom  
gleda iznad moga bića  
spuštanje noći sa prozora, oskrnavljenog  
povremenim razgovorima.*

*Ko može odgonetnuti znamen noći  
bačen na prozorsko staklo  
pri njegovom rođenju?*

*Jedan se čovek budi u svom govoru  
i pita:  
zar je moj lik maločas prošao ovuda?*

*Stojim i gledam  
na kom to jeziku jedan čovek žanje govor  
na pola puta između sebe i nikog.  
Tu govornik pada ničice  
ja okrećem glavu prema rečima što su  
odlepršale,  
a jedan se čovek čuje u zagrljaju stvarnosti  
osuđen da govorí srcem.*

S rumunskog prevela Milena Turika

## PRAVO NA OBLIK I ZAMIŠLJANJE

*Došao sam i video  
trojanskog konja, drhtavog i hromog,  
i odraslog, da, odraslog,  
kako iz pužnjeg roga izlazi.  
Tebe sam video ucveljena lika  
kako kliziš u sebe.*

## U GRANICAMA VIDA

*Dopadaju mi se grudi tvoje blistave  
koje i slepi vide  
koje i bog video  
u času kad sam ga pozvao  
da potajno osmotri sliku u koju si ušla.*

*U moju odaju od muzike ušla si,  
kao u neku lekovitu unutrašnjost,  
ranjava i ubitačna  
i bliska rosi usred bela dana.*

*Dajem svoje sedlo za bedra  
što su mi vid otključala.  
Dajem svoje telo za logos tela tvog.*

## GOSTI IKONE NA STAKLU

*Gledamo ikonu na staklu  
na kojoj jedan od nas lovi lik boginje.  
Kakva je cena lepote tela  
što u unutrašnjost noći otiče.*

*Gledamo ikonu na staklu  
na kojoj boginja prelazi pustinjsku reku,  
na kojoj neke reči traže greh vida.*

*Gledamo ikonu na staklu  
dok osluškujemo kako se uz ikonu vezana  
naša lica survavaju  
dok jedan oblači svoj oblik  
u svoje vlastito oko,  
a drugi kao svedočanstvo ostavlja svoj  
govor  
da visi o zakonu boginje  
i kroz boga  
onostran ikone gleda.*

## JUTRO

*Dižu se bokovi,  
silazi zora.*

*Nerođena deca znaju sve.  
Polje je lomljivo pod njima.  
Niko ne prepostavlja da se vodi trojanski  
rat između tvojih usana i mog čekanja.*

*Doručkujemo na travi,  
na kraju sela, u vinogradu,  
gde je bog oblijubio devojku.  
(Kažu da su ga seljaci zaobišli  
na putu ka svojim njivama)  
Marija, Marija,  
kome pokazuješ put ka sebi,  
bosoj i obnaženoj?*

*Dižu se bokovi,  
silazi zora.  
Tela nas navode na greh.  
Nemamo kud.*

## LOGOS I POSTOJANJE

Ervinu Marešu

*Stojim i gledam  
na kom to jeziku jedan čovek žanje govor  
i zove u pomoć za svoje reči  
između rođenja i života.*

*U svojoj usamljenosti jedan je čovek sa  
minom  
gleda iznad moga bića  
spuštanje noći sa prozora, oskrnavljenog  
povremenim razgovorima.*

*Ko može odgonetnuti znamen noći  
bačen na prozorsko staklo  
pri njegovom rođenju?*

*Jedan se čovek budi u svom govoru  
i pita:  
zar je moj lik maločas prošao ovuda?*

*Stojim i gledam  
na kom to jeziku jedan čovek žanje govor  
na pola puta između sebe i nikog.  
Tu govornik pada ničice  
ja okrećem glavu prema rečima što su  
odlepršale,  
a jedan se čovek čuje u zagrljaju stvarnosti  
osuđen da govorí srcem.*

S rumunskog prevela Milena Turika

## dve

## pesme

nandor kovač

## S ORUŽJEM NA GOTOVS

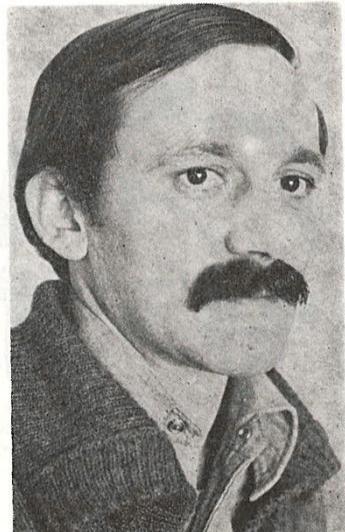
*S oružjem na gotovs.  
Čekam i osmatram.  
Osluškujem podrhtavanje nerava,  
damare misli:  
šta otkrivaju o sebi  
svet,  
telo,  
ili makar korozija metala.  
Čekam i osluškujem.  
Do mozga dopire šum  
pluća, tišinu narušava,  
oblike saživljene s okolinom,  
žubor krvi.*

*Cudno. Čitavo jutro  
mislio sam na pisanje  
radari mojih nerava  
najavili su poetske talase — i onda  
savlada me san. Sad čekam.  
S oružjem na gotovs.  
Osluškujem podrhtavanje nerava,  
ali sve je mirno,  
samо paperje pluća šumi  
i krv žubori  
sve jače.*

## VREME

*U kući  
kuca  
pet ili šest časovnika.  
Svaki pokazuje  
drugačije vreme,  
svaki  
ostavlja na mom licu  
svoju senku.*

S mađarskog preveo  
Arpad Vicko



PETRU KRDU rođen je 1952. u Baricama kod Vršca. Studirao je u Beogradu i București. U izdanju »Libertatea« objavio je dve knjige pesama na rumunском *Namena udvoje*, (*Menire în doi*) 1970. i *Donosilac oka* (*Aducatorul ochiului*) 1974. Dvostruki je dobitnik nagrade »Luminac. Živi i radi u Vršcu.

NANDOR KOVÁČ (KOVACS NANDOR) rođen je 1948. u Malom Idošu. Završio je srednju mađarsku školu, studirao mađarski jezik i književnost u Novom Sadu. Objavio je knjigu pesama *Nebo nad nama* (*Fölöttünk az ég*). »Forum«, Novi Sad 1977. Živi u Novom Sadu.

# PODUPRTE PESME

vladimir kopicl

8

Luk i voda i zlato.  
Tragedski zanos i blato.  
Kruti zastori tona, hijeratičnost svesti.  
Iz jednog sveta govorim, iz drugog sveta prilazim.  
Sve što čuješ je pozdrav.  
Slušaj. Lepo se smesti.

Lagodnost nam je vrlina.  
Blagost žuđena mera.  
Šume izdišu vazduh koji nas obnavlja, krepi.  
Prošlost je tama, opsena, koja se neće vratiti.  
Ničemu ne treba povratak.  
Ničeg nema u strepnji.

Moja duša je ruka koju ne možeš videti.  
Koja te neće dotaći, mada te doseže, sluti.  
Najlepša reč je radost. Najviši dar je jasnost.  
Težinu, pad i bezumlje daleko od sebe spusti.

9

Zaboravili smo plodnost,  
izneverili telo.  
Lepi zanos nas mami u obnavljanje tvari.  
Ljubav je modri ponor za uzdignuta jedra.  
Plima se diže i spušta prema zahtevu neba.

Reci da li si sama,  
da li hladnoća tišti?  
Prigrali znanje u strasti, opusti nevešta bedra.  
Velika noć je pala, malo jutro je sveća.  
Teški vetr se privija uz uzdrhtala nedra.

11

Sve su blizine poznate.  
Svi su pokreti suvišni.  
Predmet je lirske općinjen i opružen u hladu.  
Ne obraćaj se praznini za potporu u mislima:  
dobri crv već je rastročen i pokopan u smradu.

Niz je smak kategorija.  
Podupiri ga kušanjem.  
Ne odbacuj malodušnost jer ona gordost ništi.  
Sabiraj stečenu ispraznost, zaokupi je značenjem.  
Svaki oblik je podatan.  
Unapred, unazad.  
Išti.

12

Demoni su sa nama:  
ne recimo im zbogom.  
Jer su biće i nebiće što opet su se sreli.  
U punom vrtu ozdeneo, puno jezera zahvatam.  
Napojiće me andeli, rastrgnuće me zveri.

Mir je pometnja dokonog.  
Neupućena upitnost.  
Vidim zvezde na nebnu ali ne znam da brojim.  
Svet rotira i odmiče, udaljava se, nestaje.  
Pijem iz praznog vredra.  
U praznom vrtu stojim.

13

Šta je najlepši odgovor?  
Je li lepota prirodnja?  
Planina koja se pomera ne bi vodila dobru.  
Sve su reći u soku, sve su ptice u sosu.  
Humor je veliki umor.  
Da li ste probali kobru?

Smeđe je podrška prisustva.  
Osmeh izvor topline.  
Lice se kravi, proplamsava,  
ali noge su hladne.  
Izlaz za slučaj opasnosti tu je negde u zidu:  
pogled je znalački uperen, ali oči su vlažne.

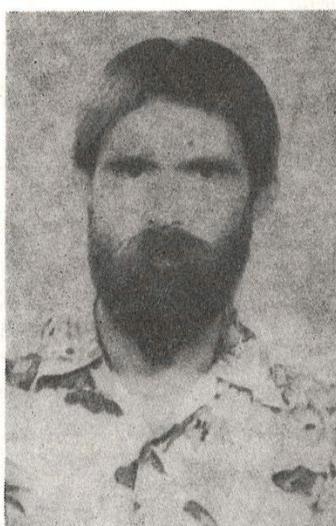
14

Daj mi malo sigurnosti.  
Uzvratiju ti slastima.  
Razdevičiti ništavilo ne znači prosto — biti.  
Ris se šunja kroz čestar i kad nastupi lovostaj.  
Zaogni me milošću,  
sa dlana će ti piti.

Priroda naš je voditelj, ali nije komentator.  
Obasipa nas znacima i predano ih briše.  
Šta pronaći u travi?  
O čemu čute fosili?  
Ako znaš, molim te reci mi:  
zašto se majmun njije?

15

Gore, još gore. Nadole.  
Spušta se, spušta. Diže.  
Šta je stvarnost: inverzija?  
Možda. Daleko bliže.



VLADIMIR KOPICL rođen je 1949. u Đeneral Jankoviću. Diplomirao je na katedri za jugoslovensku književnost Filozofskog fakulteta u Novom Sadu. Književnim i prevodilačkim radom bavi se od 1970. Za knjigu pesama Aer, u izdanju Matice srpske, 1979. dobio je »Branjkovu nagradu za književnost«. Živi u Novom Sadu.



BORO LATINOVIĆ rođen je 1953. u selu Peći, Ključ, Bosna i Hercegovina. Živi i radi u Kuli. Objavio knjigu poezije »Krčevine« u izdanju Informativnog centra Odžaci, 1979.

# četiri pesme

boro  
latinović

## SVANUĆE

Cvetovi opružaju  
Svoje listove

Mirisi otvaraju  
Prozore

Leptiri sleću  
Na okna

U dnu sobe  
Žena se budi

## ČASA

Sinoć  
Na čajanci

Časa prostranstva  
Razbi se

Miris razliven  
Po stolu vremena

Leptiri  
Opijeni pevaju

## CVET TRAŽI MESTO

Napolju hladno

U staklenjaku  
Povrće

Nema mesta  
Za cvet

## CVETNI LEPTIR

Njegov let u mojoj krv

U mislima sve livade  
Iz njegovog lutanja

Tonem  
Polako u sutor

Cvetni leptir  
U mom prostranstvu